

det ikke bør være muligt for de pengeinstitutter og forsikringselskaber, hvor skyldneren har sine pensionsordninger, at modregne i beløb, der kommer til udbetaling fra pensionsordninger, der ophæves efter fristdagen som et led i skyldnerens gældssanering. Den individualfølgning, som modregning indebærer, er ikke rimelig ved en ophævelse, der skal tjene en universalfølgning, der er begæret af kontohaveren selv.

En lovbestemmelse, der udelukker modregning i denne situation, vil være i overensstemmelse med Pengeinstitutankenævnets praksis på området. Da det imidlertid såvel i dele af den juridiske litteratur som i praksis fortsat synes at være opfattelsen, at der kan ske modregning, er der efter Konkursrådets opfattelse behov for en lovregel, der præciserer retstilstanden i overensstemmelse med Pengeinstitutankenævnets praksis.

Der henvises til betænkningen side 121 ff.

4.2.2.10. Justitsministeriet kan i det væsentlige tilslutte sig Konkursrådets synspunkter og forslag. Justitsministeriet er således enig i, at der med udgangspunkt i den seneste retspraksis på området bør udformes lovregler om behandlingen i gældssaneringsager af skyldnerens pensionsordninger, og at det bør være skyldnerens forhold på opsparringstidspunktet, der i givet fald er afgørende for, om en pensionsordning helt eller delvist skal inddrages i gældssaneringsagen.

Som anført ovenfor, foreslår Konkursrådet, at skifteretten, i de tilfælde hvor en hel eller delvis ophævelse af en skyldners pensionsordning kræver samtykke fra skyldnerens arbejdsgiver, efter skyldnerens anmodning skal kunne ophæve ordningen, selv om arbejdsgiveren ikke vil give samtykke hertil. Skifteretten skal efter forslaget kun kunne ophæve en pensionsordning, hvis arbejdsgiverens samtykke er den eneste hindring for ophævelse af ordningen.

I forbindelse med høringen over betænkningen har Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark samt Forsikring & Pension anført, at de ordninger, som den foreslåede regel vil vedrøre, er oprettet som led i kollektive overenskomster indgået mellem arbejdsmarkedets parter. Indførelsen af en regel som foreslået af Konkursrådet vil således rejse en række principielle spørgsmål med hensyn til indgreb i forhold, som er reguleret i aftaler indgået mellem arbejdsmarkedets parter. Det er overenskomstparterne, der fastlægger de overordnede rammer for arbejdsmarkedspensionsordningerne, som dermed er undergivet de særlige aftalemæssige vilkår på arbejdsmarkedet. Efter organisationernes opfattelse bør der der-

for ikke indføres særlige regler, der giver mulighed for at ophæve én pensionsordning etableret inden for rammerne af en kollektiv overenskomst i videre omfang end, hvad der følger af den pågældende overenskomst.

Forsikring & Pension har endvidere oplyst, at den regel, der foreslås af Konkursrådet, i praksis kun vil omfatte forholdsvis få pensionsordninger, idet der i forhold til det samlede marked for overenskomst- og firmaaftalte arbejdsmarkedspensioner vil være ganske få tilfælde, hvor den eneste betingelse for genkøb er arbejdsgiverens samtykke.

På denne baggrund er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke tilstrækkeligt grundlag for at indføre en regel, hvorefter skifteretten i de tilfælde, hvor en ophævelse af en skyldners pensionsordning kræver samtykke fra skyldnerens arbejdsgiver, får mulighed for at ophæve pensionsordningen, selv om arbejdsgiveren ikke vil give samtykke til ophævelsen.

I de sager, hvor en arbejdsmarkedspension helt eller delvist vil skulle inddrages i gældssaneringsagen, må dette således ske på samme måde som for andre typer af pensionsordninger, der ikke kan genkøbes, dvs. ved en forlængelse af den periode, hvor skyldneren skal afdrage på den bestående del af gælden, eller ved, at skyldneren på anden måde end ved genkøb af pensionsordningen tilvejebringer et (engangs)beløb til kreditorerne.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at der bør være mulighed for, at skifteretten ligesom i dag i særlige tilfælde efter en konkret vurdering af den pågældende pensionsordning og skyldnerens forhold i øvrigt helt eller delvist kan inddrage pensionsordningen i gældssaneringsagen, selv om der for så vidt ikke har været tale om uforholdsmæssige eller urimelige indbetalinger på ordningen. Formålet med den foreslåede er at undgå de særlige situationer, hvor en skyldner, der har en betydelig pensionsopsparing og derfor vil få usædvanligt gode økonomiske forhold efter udbetaling af ordningen, vil kunne få gældssanering, uden at pensionsordningen kan inddrages i gældssaneringsagen til fordel for kreditorerne. Det er hensigten, at reglen alene skal anvendes i særlige tilfælde med henblik på at undgå konkret stødende gældssaneringer. Der vil således f.eks. ikke kunne ske inddragelse af skyldnerens pensionsordning, hvis der alene er tale om en sædvanlig og almindelig arbejdsmarkedspension.

Justitsministeriet er også enig med Konkursrådet i, at der bør indføres en regel, der sikrer, at en udbetaling fra skyldnerens pensionsordning ikke uden videre inddrages fuldt ud som en indtægt for skyldneren i gældssaneringsagen. Et opsparet pensionsbeløb skal